

MAJAKAS

ISH (Merimeeste ja Sadamatöölise
Internatsionaali)
EESTI SEKTSIOONI HÄÄLEKANDJA

11-12

Klassiwaenlase wõtetest.

Liikide kaupa palkade alandamine on laewaomanikkude kawa lam wõte palgaröowimise läbiwiimiseks. Selleks ei wõta nad mitte kõigil merimeeste kategooriatel korraga palku alla, waid osakaupa waheaegade järgi. Nii nõrgendatakse, killustatakse merimeeste ühine wäerinne. Kui pealetung ühte tabab, pole teisele üldse palkade alandamisest teatatud.

Asi on seda hullem kui merimehed ka organisatsiooniliselt jagunewad paljude üksikute ühingute wahel nii, et iga ühing ajab isesugust poliitikat ja ei organiseeri ühist wäljaastumist. Ilma selletagi sotsfaschistlikud juhid hoiwad äraandlikult ära merimeeste ühiswäljaastumised. Seda tõendab järgmine näide Rootsis. 1930 a. rootsi laewaomanikud otsustasid kärpida tüürimeeste ja kaptenite palku. Esimestele ütlesid nad sellest ette 1 kuu, teistele aga 3 kuud. Kuigi tüürimehed ja kaptenid kuulusid ühte ja samasse kutseühingusse, tuli ometi nii wälja, et siis kui tüürimeestel oli palgawõitluse wiimane tähtaeg, kaptenid ei liigutanud, oimugi, sest neil oli wõel 2 kuud »mõtlemise» aega. Pealegi oli neist mitmed laewaosanikud, kes pidasid palgawõitlust »jumalawastaseks» asjaks.

Sotsfaschistlikud ametiühisuse juhid, kui truud laewaomanikkude sulased, leidsid ka, et kõik asjad on korras. »Las' need mehed üksi wõitlewad keda asi otsekohe puudutab.» — See oli häbemata ühise wõitlusrinde ignoreerimine.

Selle asemel, et kutsuda tüürimehi ja kapteneid koos wõitlema, lasti neil laewaomaniku poolt wäljapandud õng osa kaupa palgaalandamisena rahulikult alla neelata.

Eks näita see jälle kord, kui hädaohtlik on killustatud reformistlikkude kutseühingute äraandlik kolka poliitika.

Eesti merimehed, meil on raske palgawõitlus käes.

Kui laewaomanikud tahawad palku rööwida üksikute merimeeste liikide wõi laewade kaupa, ärme laseme seda sündida. See, keda palgaröowimine täna ei taba, tabab ta homme.

Sellepärast toetage nende wõitlust, kelle palkade rööwimisele on juba asunud, seega hoiate ära üldse palgaalanduse.

Külaots.

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

MAJAKAS

N 11—12
Juuni—juuli.

ISH (Merimeeste ja Sadamatööliste Internatsionaali)
Eesti sektsiooni häälekananja

Die Estnische Sektion
der ISH.
»Majakas»

Kopenhagen
Toldbodgade 16
The Esthonian Section
of ISH — »Majakas»

Üksinumbri hind
25 senti.
Poolaasta 1,20 kr.
Aastas 2 kr.

Alati wõitluswalmis!

Laewaomanikud ei rööwinud 15 juunil merimeeste palku. Miks? Kas punnkõhuliste süda läks haledaks? Ei, seda »äpardust» nendega ei juhtu. Neil puudus ainult julgus. Nad nägid, et laiaulatustul. -oome meriproletaarlaste streik wältab edasi, et merimehed wõiwad püsiwalt kuude kaupa wastupanna ja oma wõitluse kestwusega laewasõidu hooajal nende »ausale ärile» merimehed asuwad oma nõudmiste läbiwiimiseks streigiwõitlusse. See kõik ajas klassiwaenlasel sipelgad üle ihu.

Kartus Baltimaade merimeeste ühise wõitlusrinde tekkimisest, wastastikku toetamisest, streigimurdjate wastu ühiselt wõitlemisest, laewade seismanapnemisest jne. — see kõik on saagijänu-lisele laewaomanikule õudsust pealeajaw asi. Ta teadis, et eesti merimeeskond on kindlalt igasuguse palgarööwimise wastu, et ta on walmis ofustawalt streigiwõitlusse astuma, kui aga palgaalandusega wälja tullakse. Sunniks see weel ühtaegu teiste naabermaade merimeestega, siis tähendab ta algusest peale laewaomanikkude kaotust. Ta kartis pahempoolse liikumise kaswamist merimeeste seas.

Waat, need olid põhjused, miks 15 juunil pal-

garööwimine ära jäi. See oli merimeeste wõitlusjõud ja wastupanu tugewus, mis palgarööwliid ära kohutas.

Kuid, kas hädaoht on möödas? Kas palgarööwliid on mõõga tuppe pannud? Ei. Nad manööwerdavad edasi. Nad ootawad soome ja läti merimeeste streigi lõppu, nad ootawad sügiset, et laewasõidu wähenemisel oma katsed korrata. Selleparast, meies ei tohi end hooletusse jätta, oma wõitluse ettewalmistusi minutikski lõdwendada, waid wastupidi, peame palgawõitluseks walmisolekut weel enam kõwendama.

See on aabitsatõde, et meie nõrkus ja ettewalmistamatus julgustab laewaomanikke palgarööwimisele, üksmeelne walmisolek aga hoiab neid tagasi.

Meil on weel teine põhjus walmisolekuks. See on laewaomanikkude osaline pealetung. Samal ajal kui nad üldise palgaalanduse soiku jätawad, wõiwad nad osakaupa kärpima hakata. Nad wõiwad seda teha üksikute laewade kaupa, aga samati ka uute meeste peale wõtmisega. Nad ei maksa seniseid palku. Ka üksikute laewameeste teenistusliikide järgi teostatakse osakaupa pal- kade alandamist.

Meie peame kõiki neid wõtteid jalamaid pal-

jastama ja ühisel jõul sarnased pealetungid tagasi looma. **Ei ühtegi odava palgaga laewale minemist! Ei ühtegi osakaupa alandamist!** Asume kõik laewapere liikmed ja tööta merimehed wõitlusse osakaupa alandamiste vastu!

Kuid, kas on küllalt ainult palga kaitsemisest? Kas meil on nüüd küllalt hea, et lepime ainult kaitseisukorraga?

Ei, see kuulduks pilkena. Laewaomanikud on on eesti merimehe elatistasapinna ja töötingimused nii alla surunud, et wõitlusse astumine nende parandamise eest on päewaülesanne. Tööaja normeerimine, sotsiaalkindlustus, ületunnid, kollektiivleping j. m. s. on hädawajalikud nõudmised, mille sest wõitlemiseks peame koondama kõik oma read. Soome ja läti merimehed algasid streiki mitte kaitseisukorras, waid pealetungija seisukorras. Nad nõuawad laewaomanikelt palgakõrgendust, kollektiivlepingut, sotsiaalkindlustust j. m.

Eesti merimehed ka meie peame wõitlusse astuma oma minimaal-nõudmistest eest. Raiume nad näkku laewaomanikule ja näitame kogu awalikkusele kui palju ülekohtu ja higipressimist on eesti merimees oma kurnajatelt seni kannatanud ja mis tal kõik weel puudub.

Selleks nõudeprogrammiks wõtame ISH eesti sektsiooni minimaalnõude — kawa, mis koosneb järgmistest hädawajalikest nõudmistest:

1. **Ei mingisugust palgaalandust! Tõsta palgad 1930. a. tasapinnale.** Selleks otstarbeks juureliisada kõigi merimeeste kategooriate põhipalgale ja elukalliduselisale söögiraha 35 krooni kuus.

Rahakursi langusel palk arvestada kullakursi alusel.

2. **Dekimeestele, juhtkonnale, kokkadele ja ka-
jutiteenijatele igasugustel töödel 8-tunniline —,
kütjatele ja trümmeritele 6-tunniline tööpäev.** Iga-
suguse, sellest tööajast üleulatava töötundide eest
kahekordne töötasu.

3. **Mitte mingisuguseid koosseisude kärpimisi
mehaanikute, tüürimeeste ja teiste ametalade
arvel.** Vallundatud radistid, puusepad, pootsman-
nid, trümmerid laewadele tagasi. Kõikidele laewa-
dele niisugused meeskonnad, mis kindlustavad 8-
ja 6-tunnilise tööpäeva teostamist ja laewa
julgeolekut.

Merimeeste kodu juures olev tööhörs töötavate
ja töötute merimeeste eneste poolt valitud esita-
jate kontrolli alla, et töölesaamine sünniks ainult
kindlas registreerimise järjekorras.

4. Täielik arstiabi arstirohud ja ravitsemiste
puhul laewaperemeeste arvel. Viivitamata sisse-
seada kogu meeskonnale vastavad pesuruumid
ühes alalise soojavee tagavaraga. Ruhvide vär-
vimine vähemalt ükskord, disinfektsioon 2 kord
aastas. Laewa poolt puhtad ja korras madratsid,
tekid, padjad ja sööginõud. Pesu- ja joogivett
küllaldasel määral.

5. Kõikide tööta merimeeste täielik tööpuuduse
vastu kindlustamine riigi, omavalitsuste ja laewa-
peremeeste kulul. Kõikidele tööta merimeestele
kuni tööpuuduse vastu kindlustamise maksmapa-
nekuni viibimata toetust 1,5 krooni ulatuses
päevas.

6. Kõikide merimeeste täielik sotsiaalkindlus-
tus riigi ja laewaomanikkude kulul vanaduse,
haiguse, õnnetujuhuste ja tööjõuetuse puhul.

7. Kõikidel laewadel ülalnimetatud töö-, palga-,
tervishoiu- ja varustustingimuste kindlustamiseks
maksma panna kollektiivlepingud.

8. Isiku, kriisi- ja sissetulekumaksude ärakaa-
tamine kõikidele merimeestele.

9. Laevakomiteede tunnustamine.

Harutame kõik need nõuded hoolega läbi, wõt-
tame nad omaks ja tõmbame wõitlusse kõik
kaasmerimehed igalt laewalt, sadamast!

Meie seisukorda ei paranda keegi muu, kui
meie ise!

Streik wastulöögiks palgarõwijatele!

Eesti merimehed, valvelolekule!

Merimeeste elamisetingimisi surutakse ikka enam alla. Palkade alandamine oli 1931 a. Kopupõllumeeste ja sotside valitsuse toetusel viisid siis laevaomanikud palgaalandamise läbi. Palkade alandamine oli 1932 a. Selle ettevalmistamist ja läbiviimist teostati jällegi sama kopupõllumeeste ja sotside valitsuse päivil, selle valitsuse toetusel ja kaasabil.

Ja Merimeeste Liit eesotsas Tiitusega ning teiste sotsidega? Mis tegi tema sel puhul kui laevaomanikud käsikäes kogude — sotside valitsusega merimeeste palkasid alandasid? Organiseeris ta võitlust, tegelikku võitlust palkadealandamise vastu? Oh ei, Merimeeste Liit »pidas nõu ja kauples« laevaomanikkudega selle üle, kui palju tuleb õieti merimeeste palkasid vähendada. Alati olid Merimeeste Liidu Tiitused palkadealandamise poolt. Nad tegid täielikku kokkumängu laevaomanikkudega. Kui laevaomanikud ütlesid, et palkasid on vaja vähendada 15 protsenti, siis pakkus Merimeeste Liit 10 protsenti. Tähendab, kui laevaomanikkudel oli vaja 10 protsenti palkasid vähendada, siis küsisid nad lihtsalt 5 protsenti ette. Merimeeste Liidu sotsiline juhatuse »tingis« siis selle 5 protsendi maha ning laevaomanikkudel oligi tarvilik palgaalandus käes. Et Merimeeste Liidu juhatuse niisugune tegevus kõige jõledam merimeeste äraandmine oli, selle üle ei tarvitse sõnu kulutada.

Merimeeste Liidu juhatuse sarnase äraandliku poliitika tagajärjel võisid laevaomanikud jatkata kogu aeg pealetungimist merimeeste vastu. Nad vähendasid meeskondasid, pikendasid seega merimeeste tööpäeva piiramata normini ning sundides teda mitme mehe töönormi ära tegema. Merimeeste Liidu sotsilise juhatuse poliitika julgustas laevaomanikke palkadealandamisele ka 1933 a. kevadel. Nagu eelmistelgi aastatel, tahtsid laevaomanikud Tiitusega kokku mängides palkadealandamist läbiviia. Seni (kässolev kirjatükk on kirjutatud mai lõpul) ei ole nad seda siiski julgenud teha, vaid olid sunnitud palkadealandamist edasi lükkama. Miks nad seda ei ole julgenud teha? Miks Tiitus ei saa tänava laevaomanikke otsekohe aidata palkade alandamise läbiviimisel?

Põhjus seisab siin selles, et merimehed hakkavad ise, Tiitustest mööda minnes, oma huvide eest võitlust pidama. Põhjus seisab selles, et merimeeste hulgas hakkab maad võtma opo-

sitsiooniline liikumine. Merimeeste ja sadamatöölise Internatsionaali Eeesti sektsiooni tegevus laieneb. Sektsioon leiab omale ikka rohkem poolehoidu. Merimehed algavad võitlust Merimeeste Liidu äraandliku juhatuse vastu, nagu see ilmsiks tuli tänava talvel peetud liidu üldkoosolekul.

Seda pahempoolse liikumise tõusu kardavad laevaomanikud ning sellepärast ei julgegi nad tänava nii järsku palkadealandamist läbi viia. Seda pahempoolse liikumise tõusu kardavad ka Merimeeste Liidu sotslised juhid, sellepärast ongi nad sunnitud manööverdama ning rääkima, et nad tänava (!) igasuguse palkadealanduse vastu on. Sellepärast ei julgenud nad tänava oma vastutusel palkade alandamist läbi viia, vaid hakkasid rääkima, et vaja on palgaalandamise vastu streigiga võitlema hakata. Tegelikult ei mõelnud nad mingisugusest streigist, ega teinud midagi selle streigi ettevalmistamiseks. Nad arvasid lihtsalt, et ega merimehed praegusel suurel tööpuuduse ajajärgul streikima ei hakka. Et seda lõendada, selleks olid nad valmis isegi hääletamist merimeeste seas korraldama, kes on streigi poolt, kes vastu. Tiituste rehkendus oli sel puhul järgmine: kui streigi poolt on 50—65 protsenti merimehi ja vastu 35—50 protsenti, siis kuulutavad nemad, et mingisugune streik ei ole võimalik, sest merimeeste ühine väering on lõhenenud, et ainult pool või natukene rohkem on streigi poolt, teine pool vastu. Tiitused pidid siis täiest kõrist kisendama, et mingisugune streik võimalik ei ole. Ja palkade alandamine oleks sel juhul väga kerge olnud.

Tegelikult ei tulnud aga asi niiviisi välja. Tegelikult oli 99 protsenti merimeestest palkadealandamise vastu, streigi poolt. Et asi niiviisi välja tuli, selles ei ole muidugi Tiitus süüdi. Tema tegi muidugi kõik, et hääletamise tagajärjed mitte sarnased ei tuleks. Tema levitas oma agentide abil juttusid, et ega streigist midagi välja ei tule, et kriisi ajal ei saavat üldse streikida. Sedasama on ka kogu aeg kirjutanud sotside lehelipakad.

Et hääletusel merimeeste seas sarnased tagajärjed olid, see on muidugi Merimeeste Liidu opositsiooni, s. o. pahempoolsete merimeeste teene, kes palkadealandamise vastu, streigi poolt igal pool energiliselt tööd tegid.

Missuguse järelduse peavad merimehed sellest tegema, et laevaomanikkudel ja Merimeeste Liidu sotslisel juhatusel tänava seni korda pole läinud

palkadealandamist läbiviia? Järeldus saab olla üks. Pahempoolse liikumise kasv, ISH Eesti sektsiooni kasv on selleks põhjuseks, mis laevaomanikke ja Merimeeste Liidu sotlist juhatust palkadealandamisest hoiduma sundis. Kartus pahempoolse liikumise ees, kartus streigi ees, on ainukene põhjus, mis pole lubanud seni laevaomanikke üldist palkadealandust läbiviia. Siit järeldus; merimehed võivad sundida laevaomanikke oma huvidega arvestama ainult sel juhtumisel, kui nad kaasa lähevad pahempoolse liikumisega, kui nad astuvad Merimeeste ja sadamatöölise Internatsionaali Eesti sektsiooni lipu alla. Ainult Merimeeste ja sadamatöölise Internatsionaal suudab kaitsta merimeeste huvisid, sest et ta kunagi merimeeste huvisid ära ei anna. Aga siit järgneb igale merimehele ja sadamatöölisele: vaja astuda Merimeeste ja Sadamatöölise Internatsionaali Eesti sektsiooni ridadesse, vaja võidelda merimeeste liidu sotlise juhatuse vastu.

Miks on see tarvilik? See on sellepärast tarvilik, et võitlus veel lõppenud pole, vaid alles ees seisab. Kuigi laevaomanikud seni veel pole suutnud tänavu üldist palkadealandust läbiviia, siis ei tähenda see kaugeltki seda, et nad ei katsu seda teha. Kui võimalik ei olnud üldist palkadealandamist läbi viia, siis saavad nad katsuma seda teha osaliselt ja järkjärgult. Juba on mõnedel laevadel palkade alandamine läbiviidud ning niisugused meeskonnad peale võetud, kes selle alandamisega nõus on. Edasi ootavad laevaomanikud, missugune saab olema Soome ja Läti me-

rimeeste streigi lõpp. Kui Soome ja Läti merimehed ei suuda oma nõudmisi läbiviia, siis kasutavad Eesti laevaomanikud seda selleks, et ka Eesti merimehi lüüa. Edasi ootavad laevaomanikud ja Tiitused, et merimeeste võitlusmeeleolu raugeks, et siis järkjärgult tegutsema hakata.

Sellepärast on tarvis valvel olla. Vaja on igas laevas võidelda selle eest, et palkadealandamist läbi ei viidaks. Mitte laevadelt lahkuda ega lasta sinna streigimurdjaid asemele võtta! Kui Tiitused teid laevadelt lahkuma kutsuvad, siis tahavad nad aidata laevaomanikkudel streigimurdjate meeskondasid peale võtta.

Toetage kõikide abinõudega Soome ja Läti merimeeste streikisid, sest Soome ja Läti merimeeste võit on ka teie võit.

Valmistage tegelikult ette streigivõitluseks. Pidage igas laevas oma vahel nõu, mis streigi puhul teha. Märkige ära tublid ja kindlad merimehed, keda valida streigikomiteesse.

Mitte mingisugust palkadealandamist!

Palkade tõstmine 1930 a. tasapinnani!

Kõikidele laevadele täied meeskonnad! Lahti lastud mehed laevadele tagasi!

Kõik merimehed riigi ja laevaomanikkude kulul tööpuuduse vastu kindlustada!

Valvelolekule!

Kõik merimehed, koonduge ISH Eesti sektsiooni ümber!

Alaliselt streigiks valmis olla!

Soome ja läti merimeeste streikide toetamisele.

Juba ligi kaks kuud kestab Soome merimeeste streik. 15 juunil algas Läti merimeeste streik. Seega on meie klassiwennad võitlust alganud kahel meie naabermaal.

Mille eest võitlevad Soome ja Läti merimehed?

Niisama nagu Eestiski, rõhuvad ka Soome ja Läti laevaomanikud merimeeste palkasid ja elamistingimusi alla. Meeskondasid koondatakse

ning sunnitakse järelejäänud merimehi mitme mehe töönormi täitma. Tänavu kewadel oli nii Soomes, kui ka Lätis laiaulatusline palkadealandamine käsil. Selle palkadealandamise vastu kuulutasidki Soome ja Läti merimehed streigi. Kuid Soome ja Läti merimehed ei nõua mitte üksi palkadealandamise seisapanekut, vaid nõuavad palkade tõstmist sellele tasapinnale, kus ta oli enne viimaste aastate (1931 ja 1932 a.)

suuremaid palgaalandamisi. Edasi nõuavad, nad täielikkude meeskondade asetamist laewadele ning kõikide lahtilastud merimeeste tagasiwõtmist tööle. See nõudmine on kõige pealt tähtis sellepärast, et ta aitab vähendada tööpuudust; teiseks on täielikkude meeskondade laewalolek kindlustuseks igasuguste õnnetuste wastu ning vähendab üleliigset kurnamise normi, mis nüüd merimeestele kaela on laotud. Soome ja Läti merimehed nõuavad oma streigiwõitluses töötä merimeeste täielist kindlastamist tööpuuduse wastu, riiklise kindlustuse maksmapanemist wanaduse, haiguse, õnnetute juhtumiste ja tööõuetuse wastu, töökaitse seaduste maksmapanekut, töötingimiste jne parandamist, täielikku wabadust laewakomiteedele jne. Nagu sellest näha wõitlewad Soome ja Läti merimehed oma wiletsa seisukorra parandamise eest kõgu ulatuses. Nende nõudmistest teostamine streigiwõitluse kaudu aitab tuntuwalt merimeeste seisukorda parandada.

Kuidas areneb Soome ja Läti merimeeste streik?

Käesolew Soome ja Läti merimeeste streigid on esimeseks ja suuremaks merimeeste streigiks Baltimaal. Waatamata selle peale, et merimehed siin esimest korda laiemas ja suuremas ulatuses oma jõudu proowiwad ning neil warematest aegadest nii laiaulatuslikud kogemused puuduwad, areneb streik raugemata jõu ja järjekindlusega. Waatamata kõikidele raskustele, kodanliste ja sotsialdemokraatliste ajalehtede prowokatsioonidele, reformistliste ametiühisuste äraandlikude ning kaotusele sihitud taktikale, astub ikka rohkem laewu streikijate wäärinda. Streikijate wastupanu on murdmata, nende wõitlustahe kindel.

Kõige äraandlikumat osa Soome ja Läti merimeeste streigis etendawad sotsliste (reformistliste) ametiühisuste juhatused. Sotslised ametiühisuste juhatused olid sunnitud awaldama oma poolehoidu streigile ainult sellepärast, et kõige laialisemad merimeeste hulgad kindlasti streigi poolt olid ning mingil tingimisel nõus ei olnud palkadealandamisega. Sotslised juhid awaldasid oma poolehoidu n erimeeste streigile ainult selleks, et oma taktikaga streiki ära anda. See selgub igast nende sammust. Soome sotslised juhid andsid merimeestele juhtnõõri, et streiki ma ei tule hakata Inglismaa ja Hollandi sadamates. Sellega taheti kõige pealt streikijate ühist

wäärinda lõhkuda ning, teiseks, laewaomanikkude huvisid kaitsta, kindlustades neile tegewusewõimalused Inglismaa ja Hollandi sadamates. Nii Soome, kui ka Läti sotslised juhid andsid merimeestele juhtnõõri, et nad peawad pärast streigi algamist ükskõik kus sadamas laewadelt lahku ma ja kodu sõitma. See on kõige jõhkram streigiwõitluse nurjaajamise taktika. Mis tähendab laewadelt lahkumine? Streikijate lahkumine laewadelt tähendab seda, et laewaomanikkudele ja streigimurdjatel wabad käed tegutsemiseks jäetakse. Kui streikijad laewadelt lahkunud, siis on laewaomanikkudel wäga kerge streigimurdjaid laewale wõtta. Kogu see taktika oli selle poole sihitud, et merimeeste streigiwõitlust nurja ajada.

Ainult Merimeeste ja Sadamatöölise Intrenatsioonide Soome ja Läti (Samuti ka Eesti) sektsioonid wõitlewad tõeliselt merimeeste täieliku wõidu eest. Sektsioonid paljastasid sotsliste juhtide äraandlikku taktikat ning kutsusid merimehi streigiwõitluse algamisele igal pool, ilma igasuguse wahetegemiseta. Sektsioonid paljastasid laewadelt lahkumise taktikat ning näitasid merimeestele, et laewadelt mitte lahkuda ei tule, waid tuleb laeval omal kohal püsida, mitte tööd teha ning ka streigimurdjate tööleasumist takistada. Sektsioonid aitasid merimeestele nende nõudmise streigiwõitluseks wälja töötada. Sektsioonid wõitlesid ja wõitlewad selle eest, et streigiwõitluse juhtimine oleks merimeeste eneste poolt walitud streigikomiteede käes.

Eesti merimeeste ülesanne seisab selles, et kõikide abinõudega Soome ja Läti merimeeste streikisid toetada. Soome ja Läti merimeeste wõit on ka Eesti merimeeste wõit. Sellepärast ei tohi ükski Eesti merimees, streigimurdjana Soome ja Läti laewadele tööle asuda, sest see poleks mitte ükski määratu suur kuritegu Soome ja Läti merimeeste wastu, waid ka Eesti merimeeste wastu. Waja on Eesti sadamates asuwaid Soome ja Läti streikiwaid merimehi kõikide abinõudega toetada, laadimist takistada, streikijatele süüa muretseda jne. Igal pool, kus wõimalik Soome ja Läti streikiwaid merimehi toetada. Ja ka ise alaliselt streigiks walmis olla.

Elagu Soome ja Läti merimeeste streik!

Elagu Eesti merimeeste toetus streikiwatele Soome ja Läti merimeeste!

Merimees, sadamatöölaine, kalur, astu ISH liikmeks!

Wiimaste marukeeriste õppetunnid.

Maruliselt on mässanud meie koduse poliitikamere pind eriti wiimastel kuudel. Tuletage meelde: Karksi »lapualaste» tormised koosolekud; »wabadussõjalaste» mürtuward mürglid; sissisõda elu ja surma peale »ühinenud» põllumeesteparteis, mis wiimaks suure pragina ja prahwatusega lõhkes, kõige wängemat lehka üles keerutades. Siis Pätsu walitsuse langemine, pooleaastases elueas; kolm nädalat kestnud meeleto narritants uue walitsuse loomiseks, mis lõpuks jalule aeti kõige jõhkramatel tingimustel: eesti rahwusluse ja omariikluse kõige pesuehtsam preester ja prohwet, Jaan Tõnisson kopsis sellele walitsusele riigikogus enamuse rahwusluse ja omariikluse kõige wihasemate waenlaste, balti saksa hitlerlaste häältega!!

Ja siis, wiimaks, kui presidenditool, juba käega katsutawas kauguses paistis olewat — krahhh! — põhiseaduse muutmise läbikukkumine rahwahääletusel. Ja missuguse hallooga weel! Kuna minewal aastal presidendihkajad ikkagi 322 tuhat hällt said ja nende kawa ainllt 11 tuhande häällega läbi kukkus, siis wajus tänawu presidendi pooldajate häältearw **poole vähemaks** ja ulatas üldse ainult pisut üle 30 protsendi üldisest häältearwust.

See oli hoop, mis pidi uimaseks lööma ja lõigi.

Otsitakse kõige selle põhjuseid otsitakse — süüdlasi. Kes ja mis wiis need 330 tuhat hääletajat riigikogu ja kõigi walitsewate erakondade soowide wastu wälja? Pealegi on neid kümneid ja kümneid tuhandeid, kes kõige selle kodanluse jandi peale sülitades käega lõid ja walimissedeli — ahju wiskasid.

Süüdistatakse — fashiste, see on, wabadussõjalasi», — eesti hitlerlaste jõukusid kes awalikult riigikogu põhiseaduse poolt esitatud muutmise kawa wastu kihutustööd tegid, sest et neil oma weel »kangem» diktaatoriseadus hääletamiseks korda ootab. Lehekülgede wiisi määratakse nüüd ajalehti reklaamiks neile awaliku terrori jutlustajatele, kes Eestit Hitleri mustris järele tahawad »reformeerida». Kõneldakse awalikult isegi sellest, et eesti fashistid Saksamaa hitlerlaste käest suuri toetussummasid saanud.

Kuid kas saab seda hädaldamist ja kõmu »wabadussõjalaste» kohta silmapilgukski tõsiselt wõtta? Kas saab silmapilgukski uskuda, na-

gu oleks meie errokonadadel, ka sotsiaalfashistidel, tõsi taga nende awalikkude fashistide wastu wõitlemisega? Tuletame vähekenegi meelde seda »wõitlust». Kui »wabadussõjalased» kaks aastat tagasi esimest korda oma terroristliku taktikaga wälja astusid ja kaikkaid keerutades walitsuselt nõudsid, et riigikord muuta tuleb, mis sündis siis? Walitsus, mis Pätsu juhatusel, siis põllumeestekogude ja sotsiaalfashistide esindajatest, koosnes, ei wiiwitanud silmapilkugi. Asutati jalamaid komisjoni — selle fashistliku nõude teostamiseks. Ja sotsfashistidest wõtsid Ast ja Rei isikliselt uue põhiseaduse kawa wäljatõtamisest osa!

Ja kui minewal aastal »wabadussõjalased» üle maa ringi sõitsid ja terrori kuulutasid, kui nad selles terrorijanus Narwas töölisteühingu ruumisid rüüstasid — kas tegi keegi neile selleks takistusi? Wõeti neid kas wõit lihtsa korrarikumise eest kohtulikule wastutusele? Meie ei ole seda siimaani kuulnud. Ei ole seda teinud ka **sotsiaalfashistid mitte kui nad walitsuses olid.**

Hoopis selle wastu. Kõik ajalehed aina kirjutawad sellest kui wahwad need »sirk-sõdurid» olewat, kui laialt just nimelt haritlased neid toetawat jne. Ja kui enne suwistepühi Tõnissonile Tartus mürgelit tehti, siis ei leidunud mitte ühtki ajalehte, kes sellest kui wägiwaldse riigipõörde eelharjutusest oleks kõnelenud. Hoopis selle wastu. Just sotsiaalfashistide leht »Rahwa Sõna» **kiitis takka**, et see olewat **rahwas** olnud, kes Tõnissonile oma wiha awaldanud: **Rahwa Sõna»** leidis selle **täiesti õigustatud** olewat!! Seega, Sirkklased, tõmmake edasi!

Ja kui Tartus hiljem sõjaseadus wälja kuulutati, isegi sirklaste ühing suleti — kas kõwerdas see ainustki karwa mõne fashisti peas? Ei — neid »pole kätte leitud», nagu ametlikult seletatakse. Ja »wabadussõjalased» turgutsewad tänapäew Tarus sama wabalt nagu igalpool mujalgi. Ei mõtlegi neid keegi tõsiselt riigikukutamises süüdistada. Kes aga küll jalamid »kätte leiti», olid — tööliste organisatsioonid, mis Tartus suleti. Need organisatsioonid olid walitsewatele ringkondadele kardetawad; nende sulgemisega taheti mõju awaldada rahwahääletamisele.

On sellepärast täiesti arusaadaw, et wõitlus, »wabadussõjalaste» wastu on ainult kodanluse

omawaheline kiskumine saagijagamisel. Ja kui sotsiaalfaschistid siin sekka hauguvad, siis sedawõrt, kuiwõrt nad loodawad mõne teise kodanlise kildkonnaga kaasa lüües omale suuremat konti lõugade wahela saada. Siia maani on nad hallparunitega truult kaasa löönud. Ka põhiseaduse muutmises olid nad igapidi kodanlusega ühelmeel. Ja kui nad wiimasel tunnil enne walimisi möödaminnes moka otsast teatasid, et nad põhiseaduse muutmise wastu on, siis tegelikult andsid nad igalpool wastu pidiseid juhtnõore — ja ei wõinudki teisiti teha, sest nad wõtsid ise osa põhiseaduse muudatuste kawatsustest.

Kellele kuulsid siis need 330 tuhat häält awaliku kodanlise diktatuuri wastu? Oleks lapsik arwata, et »wabadussojalaste» kaikkandralid weel silmapilku wiiwitaksid Toompea wallutamisega, kui neil olla seesugune poolehoid rahwahulkades. Et neil seda pole, et kodanliste lehtede kõmu nende suurest mõjust ülespuhutud reklaam on, seda teawad sirklesed ise koige paremini. Ja teawad samuti ka neile reklaami tegijad. Ainult aralt julgeb üks wõie teine poolsuid märku anda: ega tea, wõib olla oli kommunistide mõju suuremgi kui sirklastel!

Meie ei tea, kui kaugele kommunistide mõju wõis siin ulatuda. Rida ajalehti kinnitab, et see tõesti õige laialdaselt olewat maad wõtnud, eriti Tartumaal. Kuid see on aga selge ja kindel, et kaugelt suur enamus 330 tuhandest häälest, kes rahwahääletusel »wastu» ütles, sellesse laialdasesse töörahwa peresse kuulus, kes ei looda ei tänapäewastelt ega tulewastelt kodanlistelt walitsustelt, sotsiaalfaschistid sinna hulka arwatud, kõige wähematki parandust oma seisukorra-

le. Ja muidugi ei läinud need hulgad ei sirklaste kutsel ega ka sotsiaalfaschistide kahekeelse poliitika lõja otsas walimiskasti juure. Neile on wiisteistkümmend aastat omariiklust küllalt õpetanud, et sealpoolt, kust neid uuendusi soowitatakse, ainult suuremat wiletsust, tööpuudust, palgakärpimist, uusi makse oodata on.

Ja edasi? Kas tuleb nüüd rahwahäaletus sirklaste kawa kohta? Kas suudab see töörahwale, eeskätt meile, merimeestele, mingeid parandusi tuua? Waadake korraks Saksamaale: werine terror, töölisteorganisatsioonide häwitamine, tööpuuduse kasw, kollektiiwlepingute purustamine, üldise töösunni sisseseadmise kawatsus... Misugune töörahwa liige tohiks tõsta kätt niisuguse wägiwalla ja metsikuse poolt hääletamiseks?! Ei ükski tööline, olgu merel wõie maal, ei pea isegi loiult kõrwale jääma, waid kõik tegema, mis ta suudab, et seesugust kawatsust läbi kukutada.

Wõie uued riigikogu walimised, uus walitsus Tõnnissoni oma asemele? Kas neid wähe on moodustatud? Enam kui 20 walitsust 15 aasta wältel! Ikka lühemaks jääb nende iga, sest ikka sügawamaks, terawamaks muutub, mitte ainult majandusline kriis, waid üldse kodanlise ilmakorra kriis. Sellepärast ei suuda waigistada tormist poliitikamerd ükski walitsus senistest kihetidest, ükskõik, missuguses koosseisus nad Toompeal istuksid. Sest mitte isikutes ei seisa kriisi põhjused, nagu püüawad wassides seletala kodanlised lehed ja sotsiaalfaschistid, waid — süsteemis, ühiskonnakorras. Ja kuiwõrd see on mäda oma põhjalustes, siis ei saa sellel pinnal luua ühtki terwet, ühtki ühiskonda edasiwiivat walitsust ega riigikogu.

Streik wastulõögiks palgarõõwijatele!

Ametiühisuste killustamise wastu!

Elagu rewolutsiooniline wastasrind Eesti Merimeeste Liidus!

Sotslised juhid lõhuwad ja killustawad merimeeste ametiühisuslist liikumist.

Lõhkujate wastu!

Meil, merimeestel on käimas kibe palgawõitlus. Rohkem, kui kunagi muidu on tarwis ühksmeelt ja organisatsioonilist kokkuhoidu. Mis meie aga näeme?

Klassiwaenlase-laewaomaniku näpunäidete järgi püütakse killustada just nüüd suuremat merimeeste organisatsiooni-Merimeeste Liitu eluwõimetuteks killukesteks. Paar kolm karjariitliku kalduwusega õnnekütti Allan, Kuuseoks, Sirkel j. t. on juba asutanud iseseiswa kütjate ühingu ja nagu kuulda, tahetakse ka dekimehila kulloomisele meelitada. Sotslikud ametiühisuse »lõwid«-Gustawson, Must, Metslang j. t. õhustawad telgitagant seda merimeeste ühisjõu nõrgendamist omalt poolt tagant.

See on äraandlik hoop seljatagant. See on merimeeste ühise võitlusinde awamine laewaomanikkude pealetungile. Käputäis tillukesi, nõrku ametiühisusi ei suuda kunagi nii edukalt wõidelda palgahuwide eest kui suur, laialisi jõude koondaw ametiühisus. See olgu meile aabitsatõeks. Tarbekorral oleks wõinud asutada kütjate sektsiooni, dekimeeste j. t. sektsioonid M. Liidu raamides.

Tõsi küll, praegune Merimeeste Liidu juhatus on weel enamuses Tiituse kamba käes, meie ei saa temaga, rahul olla, teda usaldada. Temast ei ole merimeestele suurt kasu, kuid see on meie endi lubamata loidus, et ei ole teda seni sealt kõrwaldanud. Kuid hea tahtmise ja ühise wäljaastumise juures on täiesti wõimalik meie suuremat organisatsiooni puhastada ja terwendada. Selleks on meil waja ainult energilisemalt asja juure asuda, halastamata tuli awada ja paljastada seniste sotsjuhtide osa, walides asemel, täiesti klassiteadlikkudest, ausatest mees-

test koosnew juhatus. Liidust eemale jäämine wõi selle killustamine ei paranda olukorda. Üksikud, nigelad ametiühisused peawad palgawõitlust sama kui luik, haug ja wähk, igaüks weawad koormat ise kanti.

Seda näitas meile läinud aasta palgaalandus, kus üksikute ametiühisuste juhid jooksid omaette laewaomanikkude ja ministeeriumite wahet, kus mehaanikute Silber pakkus laewaomanikkudele 10 % palgakäpimist, merimeeste Tiitus-inglise naelu, kuna dekiwhitseride ja radistide ühingud ei lausunud sõnagi, waid liigutasid kõrwu.

Niisugune killustatud, segane olukord oligi laewaomanikkudele kõige soodsamaks juhuseks palgaalanduse läbi surumiseks. Laiad merimeeste hulgad olid palgawõitlusest tahaplaanile surutud, kuna kutseühingute juhtidega õnnestus laewaomanikkudel seda kergem toime saada, et nad igaüks pidasid läbirääkimisi oma ette. Kuid see oli läinud aastal, kus Merimeeste Liit oli weel terve.

Ent tänawu aastane killunemine muudab olukorra weel raskemaks. Juba senistest sammudest on näha, kuidas puudub ühine plaan palgawõitluse pidamiseks. Mahaanikud teatawad, et nemad ei saa üldse enne 15 juunit wastust anda, nad panewad pearõhu ankeetide korraldamisele. Merimeeste Liit aga pöörab otsemat teed walitsuse wahekohtu poole ja paneb pealootused sellele. Uus kütjate ühing otsib weel laweerides endale seisukohti. Teised kutseühingud ei awalda endist üldse elumärke.

Sarnane killustamine ja lahus palgawõitlusele minek on halb tunnusmärk palgawõitluse edule. See on merimeeskonna haiglane nõrkus.

Kelle huwides sünnib killustamine?

See sünnib laewaomanikkude huwides, kes rõõmustawad ühingute organiseerimisega tekkinud lahkpuutete üle merimeeste ridades. See tuli selgelt nähtawale juba mehaanikute ja assistentide lahkuminekul. See tuli warjatud kujul

nähtawale ka nüüd kodanlise ajakirjanduse weergudel.

Ja laewaomanikkudel oli killustamise läbiwõtmiseks nüüd wägagi »kaaluwad põhjused».

Merimeeste Liidu juhtide mädapoliitika oli

laialised merimeeste hulgad sellest arusaamisele viinud ja Liidu õigele klassiõitluse teele juhtimise tõsisemaks päewaülesandeks teinud.

Kuigi etteõetud walimistega wana juhatus weel enamuses ametisse jäi, oli ometi laiemate hulkade rahulolematu selles awaldunud, et mõned wärsked opositsiooni jõud said juhatusse ja rewisjoni komisjoni walitud.

Tiitustele, Rosenfeldidele oli selge, et nad oma sahkerdamise poliitikat enam nii julgelt ei saa edasi jatkata ja uute walitud wärske jõududega lahingud ees seisawad. Laewaomanikkudele tähendas aga see oma mõju kaotamist ja käskiwa sõna arajäämist Liidu juhatuses. Kuidas wiia siis weel läbi palgaalandust wõit wallandada mehi, kui Liidu juhatusesega selleks enam ei saa kokkumängida. Selleks oli tarwis midagi ette wõtta. Pole mingisugust kahtlust, et wana juhatus mõjuwam osa mitte üksi laewaomanikkude

agendid ei olnud, waid ka kaitsepolitseiga soojas wahekorras seisid. Sellepärast töötati ka nüüd selle kamba poolt wälja plaan »opositsiooni idude» häwitamiseks. Wangistustest ja Tallinnast wäljasaatmise »hoogtööst» oli wähe. Et end tulewikus ühise opositsiooni hädaohu vastu kaitsta, pandi liikuma inimesed, kes hakkasid lahkulöömise mõtet õhutama. Seda jorutasid ees sotslikud ülemkõstrid, süüdistades prowokatsiooniliselt opositsiooni lahkulöömise tarwiduse esile kerkimises. Ja nii asutigi äraandlikule killustamisele.

Peaks mõni klassiõitluses wäheteadlik merimees tõesti arwama, et sellega on wõit saawatud, kui lahku lüüakse Liitust, siis on see raske eksitus. Meil pruugib ainult tutwuneda kas wõit ainult uute »juhtide» nimedega, et näha kui kahtlane on see operatsioon.

Kes on siis uute ühingute juhid?

Kõige agaram Kütjate Ühingu asutaja oli **Allan**, wõit nii nagu ta poiste hulgas tuntud »poolearuga» »Tartumaa asunik». Tema sidemed kaitsepolitseiga olid üsnagi tõenäolikuks. Liiguwad weel kuuldused, et tema olnud ka opositsiooni liikmete areteerimise materjalide warustusmeistriks. **Sirkel** on tuntud susistaja ja Tiituse sabasilitaja.

Kolmas suurus on **Kuuseoks**. Wõimalik, et Eestis olewad merimehed tema wiimaseid »rahwuswahelisi» operatsioone ei tea. Kuna ta sõitis wälislaewades. Kuid wälismaa merimehed tunnewad teda kui klassiteadlikkude seltsimeeste õgijat. Oli aeg, kus kõik, mis töölisliikumisse puutus, ajas Kuuseoksa wihale. Tööliste parema seisukorra eest wõitlejaid nimetas ta kõiksuguste kahtlufawate nimedega. Interklubides käijatele kuulutas ammu ette, et neid seal, »enamuse koopas» politsei silm walwab ja maalt wälja saadab. Sõandas teda keegi ometi klubisse kutsuda, kinnitas ta, et mingil tingimusel oma jalga sinna ei tõsta.

Siis järsku sündis Kuuseoksaga imede ime. Kuuseoks ilmus klubisse ja-nii punase mehena, et paljud ei tahtnud teda äragi tunda. Päewad ja nädalad möödusid, Kuuseoksast sai klubi igapäewane külaline. Ta kurtis tööliisklassi kibeduse ja kannatuse üle ning soowitas merimeestele Eestisse tagasi minnes paar automaat re-

wolwrit ja hulk pomme-padruneid kaasa wõtta, et seal märgatööd teha. See polnud mitte juhulik rääkimine waid igapäewane jutt. Merimehed, kes Kuuseoksa ja tema ilmawaadet enne tundsid, arwasid, et mees on mõistuse kaotanud wõit ogaraks läinud.

Kuid sellest polnud kindlasti juttu. Kuuseoks muutis karwa eesti konsuli ja kaitsepolitsei ülesandel, et klubis käies wälja selgitada, kui palju seal neid »punaseid» on, kes walmis automaatrewolwite ja padrunitega Eestisse tapatööle minema.

Muidugi ei läinud Kuuseoksa soowid ja ettepanekud läbi, kuid mõnesugust »materjali» ta seal walmis luuletas ja niimoodi merimeeste liikumisele aadrit lasi.

Samal ajal selgus tema nägu weel teisel teel. Ta sõitis banani laewas Rotterdami ja West India wahet. Keegi ei märganud temas klassiõitleja idusid, waid õtsekohest fashismi kehastust. Kuuseoks oli esimese järgu pugeja ja keelepeksja, kes teistest kaasteenijatest kõik ülemusele ette kandis.

Samas laewas oli teenistuses ka üks tõsine klassiõitleja, kes juba waremalt selle kompanii laewades palju reisisid kaasa teinud ja alati tööliiskirjandust kaasa toonud ning kaaslastele edasi annud. Keegi ei olnud seni meest tülita-

nud. Kuid nüüd, kus Kuuseoks laewa tuli kandis ta teate mehe rewolutsioonilise ilmawaate kohta »ülemuse» ette. Sest oli küll, et mees Inglismaale jõudes peale piinlikku kompsude läbisorimist, — kust küll midagi ei leitud wangistati ja Hollandisse wälja saadeti. Isegi paberid ja raha jäid esialgu Inglismaale maha.

Mis teha killustamise wastu?

Meil on waja ühtlust alal hoida. Madrused, kütjad, dekipoisid, puusepad, bootsmannid, kokad, kajutiteenijad, motoristid j. t. teadke, et ühinemine on jõud, et seda jõudu saab ainult ühise, tugewa organisatsiooni kaudu. Ja mis keelab madrusel kokaga õlg õla kõrwal palgawõitlust pidamast. Nad ei ole ju waenlased, waid ühise saatuse osalisel-kurnatawad, kes ainult tihedamalt, kindlamalt ühinedes suudawad tagasi lüüa laewaomanikkude pealetungid. Sellepärast, mitte eralduda, killustada. Mitte

Rotterdamis maal olles, hirwitas Kuuseoks tagant järgi, et punaste »propagandal» inglise laewades ei olewat pinda.

Kas wõib weel selgemat tõendust olla, missuguse mehega siin tegemist. Sellepärast, tõsine ettewaatus sarnaste meeste tegude wastu!

wälja tormata Merimeeste Liidust, waid teda puhastada äraandlikudest juhtidest ja muuta tu-gewaks klassiwõitluse organisatsiooniks.

Nõuame laewades ja maal kütjate ja deki-meeste üldhääletust lahkulöömise küsimuse uueks otsustamiseks ja tunnistame kõik enneaegsed lahkulöömised häbematuks lõhkumiseks ning lubamata omapead mõõda talitamiseks.

Jätame kuiwale prowokatsioonilised merimeeste ühiswäerinna purustajad!

Kütja.

Merimeeste tööartell toetas laewaomanikke.

Kibe on tööpuudus merimeeste hulgas. Pikki kuid »lihwitakse paneeli» ja oodatakse, oodatakse õnnelikku laewa, kus wajatakse töökäsi. Merimeeste Liidu juhataks pole aga sõrmegi liigutanud tööpuuduse wasta kinnitamiseks ega toetuse nõudmiseks.

Küll aga löi ta lahti palju tolmusunnitanud tööartelli, mille tõsise olu üle waja igal merimehel teadlik olla.

See oli läinud aastal wara kewadel kui Tallinna sadamas tõusis nõudmine laewaremonttöölise järgi. Äsja ostetud aurikutel kui ka wanadel laewaloksuldel pakuti wälja roostekloppimise, wärwimise j. m. töid. Sel ajal tekkis M. Liidu juhtidel idee merimeeste tööartelli loomiseks. Põhiraõte oli wäliselt ju hea ja armas, nimelt, wõtta tööhankimisel ainuõigus oma kätte ja nõuda liikmetele paremaid palku.

Kuid mis tuli wälja? Wõistelda tuli ainult üksikute merimeestega, kes omal algatusel olid omanikkude käest tükitööd kaubelnud ja endale wahel teisi abiks wõtsid. See ei olnud raske. Kuid artelli töötasuga olid lood palju keerulise-mad.

Kui remonttööde algul laewakontorid palkasid töölisi päewapalga alusel, siis oli just artell see,

kes läks üle tükitöö alusele ja wõttis madala hindadega elawalt osa **tööde wõitluspakkumistest.**

Kui kaugele siin mindi, näitab kas wõi Tiituse enda poolt ettekantud aruanne 12 jaan. s. a. M. Liidu erakorralisel peakoosolekul. Sealt selgub, et ühe auriku roostekloppimise tööde wäljapakumisel wõttis artell töö teha, »arwestusel», et kui teised pakkujad wõiwad nii odawasti teha, siis wõime ju **meie weidi alamalegi lasta.**

Mis tuli aga wälja? Töötasu õiendamisel tuli artelli liikmetele päewa kohta kõigest armetu 60 sendikest, kuna algul päewapalgana makseti 2 krooni. Sel puhul tähendas Tiitus, et tema käinud ise kapteni juures kummardusi tegemas, et mehed kõwasti higistanud ehk kapteni härra wiskab mõned sendid peale. Sel pealekäimisel ollagi mehed palka juure saanud.

Igatahes aga tähendas tükitöö sissewiimine artelli poolt üldise sadamatöölise töötasu alla-löömist. Lubatud paremate palkade asemel saadi nüüd tuntawalt vähem (isegi 5 kr. asemel 60 senti).

Ja see oli üsnagi arusaadaw, kuna tükitöö arendas wälja maksimaalse töökiiruse. Kui palju artell sellege laewaomanikkudele raha kokkuhoidis, pole wastawate andmete puudusel wõi-

malik väljarehkendada. Kuid igatahes on siin tegemist tuhandete kroonidega. Teisest küljest, artell tungis isegi üldistel alustel tehtavate hädaabitööde hankimisele. Selle tõttu tuli puudustkannatajal merimehel, kes polnud veel Merimeeste Liidu liige enne hädaabitöödele pääsemist veel 3,5 krooni liikmemaksu kuskilt teenida ja edasi 10 % teenitud töötasust »artelli tööriistade kulu» katteks jätta.

Egas sedagi kokkumängu weeteede valitsusega saa kõige parema nimega nimetada. Tiitus sai oma artellile ainuõiguse tööde tegemiseks ja nüüd oli tal võimalus ka »parematele poistele» teenistust kindlustada. Lõpu poole, kui tööd hakkasid vähenema, ei võetud teenistusse enam nimekirja järjekorras, vaid »sokutuse» järgi.

Arusaadaw, et need sokutud »paremad poisid» olid paljud pärast Tiituse ihukaardiwäes ja koosolekutel walmis isegi käsitsi nende suid sulgema, kes julgesid Tiituse mädapaisetest rääkida (üks Tiituse »parematest poistest on paljudele tuntud »organisaator» Paju, endine lugemisetoa

korrapidaja). Ainukene nimetamiswäärne asi oli see, et Merimeeste Liidu liikmete arv kiiresti kaswas. Tööta merimehed astusid liikmeks selleks, et tööd saada. Muidugi oleks see ju rõõmustaw nähe, ett liikmete arv paisub, kui mitte närune »hädaabi» sööt poleks selleks välja pandud.

Kõigist eeltoodust järeldusi tehes, võib ütelda, et E. Merimeeste Liidu tööartell on organisatsioon organisatsioon!

Teiseks, ta kui mittekutseühing surub hindu tükitöödega alla ja tekitab õõrumisi sadamatöö listega. Kolmandaks, ta juhhib merimeeste tähelpanu ametiühisuse otsekoheselt wõitlusülesandelt kõrwale.

Sellepärast ei saa artelli praeguse talituspoliitikaga sugugi rahul olla. Tarwis on tugew merimeeste endi kontroll tööde wõtmise üle, et ei saa palku alla suruda ja Tiituse taoliste saherdajate tehinguid läbi wiia. Selleks merimehed teritame tähelpanu!

J. K—g.

Prowokaatorid välja!

Tallinna transporttöölise ühingus pesitsesid pikemat aega mitmed prowokaatorid nagu Seawere, Hiob, Kask j. n. e. Seni polnud ühing tõsisemaid katseid teinud neid välja heita. Nüüd aga peeti peakoosolek, kus nõuti otsema prowokaatorite välja kihutamist organisatsioonist. Kuid prowokaatorite sõbrad olid end hästi organiseerinud, et väljawiskamine tarwilikku 2/3 koosolijate arwust ei saanud.

Kuid küsimus pole sellega sugugi maha maetud. Veel energilisemalt asuwad transporttöölised prowokaatorite välja kihutamisele. Töölis ametiühisus peab puhas olema klassiwaenlaste jätkidest käsilastest.

Merimeeste Liidu, Mehaanikute Liidu j. t. kutseühingute liikmed, aeg on ka teil asuda oma ridu puhastama prowokatsioonilisest elemendist. Käed külge!

Nõuame kollektiivlepinguid!

Laewaomanikud sülgawad merimehe elu ja terwise peale.

Nouame töökaitse seaduste maksmapanemist laewadel.

Laewaomanikud põletawad laewu.

»On see võimalik, et kapitalist ise oma warandust häwitab?»: Nii kuuled wahel kahtle-waid hääli.

Kuid see on nii. Mitte ükski, et ta oma warandust häwitaks, waid ta häwitab ka kümneid, sadandeid teiste inimeste elusid, — et endale suuremat kasu kokkukraapida ja kõrgeid kinnitussumme wälja pumbata.

Kapitalikriis laewanduses sunnib laewaomanikke uutele kuritegedele. Sagenewad laewade põlemised, suureneb inimohwrite arw. Wiimastel kuudel ulatuwad laewade põletamised kümnetesse. Novembri kuu lõpul sai hollandi mootor-laew »P. C. Hoof», 15000 tonni suur, tule läbi täiesti ära rikutud. Põhjust pole »suudetud» selgitada. Mõni päew hiljem järgnes tulekahju reisijate laewal »Oregon Star» 12000 tonni suur. Selle järgi põles inglise reisijatelaew »Baradiin» 13000 tonni suur. Jaanuari algul häwines ühes 19 inimeseluga prantsuse hiigla ookeaniaurik »Atlantique». Weel polnud wiimast tuli kustutatud, kui tekkis tuli teisel tēgewuseta seiswal prantsuse okeniaurikul »Il de France' il». Peaaegu ühtaegu jõudis ka Rootsist teade, et kõige suurem wiemastiline purjelaew »Forest Dearn» tule läbi on täiesti häwitatud. Mõni nädal tagasi puhkes teadmata põhjusel »tuli lahti saksa aurikul. »Schwarzenfelsil.» Ja nii see nimekiri jätkub.

Mis aga kõige olulisem on see, et igakord teadustab laewaomanikkude ajakirjandus: **tuli algas teadmata põhjustel.** Ja kus ka nende põhjuste selgitamist on toimetatud, seal on need tagajärjed niisugused, et neid ei wõi awalikkuse ette tuua. Nii teatas saadikutekojas prantsuse meriminister Meyer, et tema ei luba hiljuti põletatud »Georg Philippari» uurimise komisjoni aruannet awalikuks teha. Milleks seda siis warjata, kui see, suuri laineid löönud põlemise katastroof, kus esialgu koguni kommuniste süüdistati, just wajaks täit selgust?

Aga sellepärast, et selgusetoomine tähendaks »härradel» iseennast kurjategijana süüpinki asetada.

Et see nii on, seda tõendab kas wõi hiljutine

rootsi laewaomanikkude koosolek, kus paarundja Meibohm sõnasõnalt tähendas: »**Wanaks jäänud laewa tonnaashi lammutamine wõiks aastaid tuurida. Kõige parem oleks kõik üleliigne laewade tonnaash suurel merel põhja lasta ehk kõik ära põletada.**» Ja me teame sel laewaomanikkude »otsekoheusel» on reaalne põhjus, sest kogu maailma kaubalaewastikust seisab kriisi tagajärjel üle 20 % tegewuseta. Saksa maal koguni 33 % ja Prantsusmaal 28 %.

Põhja lasta wõi ametlikult ära põletada ei tooks nii suuri kinnitussumme, kui tulekahju katastroofid. Sellepärast pole midagi imestada, kui »Atlantiquei» põlemisel laewaomanikud ruttasid närwilikult seletama, et kinnitussumma polewat kaugeltki nii suur kui laewaehitus maksis. Meil on aga teada, et »Atlantique» ehituskulusid kandis riik 40 % ja ülejääwa 60 % maksis kinnitusselts wälja. Wõi ei luba laewaomanike südanmetunnistus wõi ausus neid saada kurjategijaks? Wale!

Kes ei mäletaks enne ilmasõda kurikuulsat reederit Slomani, kes kõige wanemaid ja mädanenumaid laewu üles ostis, neid Hispaaniasse rauamulda wedama saatis ja siis Biskaija lahes kõige meestega põhja kihutas. Kõrgelt kinnitatud wanad laewaloksud tõid kaljude otsa ajades ja ära põletades palju suuremat puhaskasu kui mõni awalik äri.

Ja kes arwestab sadandete merimeeste eludega, leinama jääwate naiste ja lastega! Narrus! Ei keegi. Kapitalistid on südamega julmid rõowlid nii maal kui merel. Nad on meie leppimatud klassiwaenlased, kellelt ei wõigi oodata »inimlikkust».

Et käesolewatel juhustel on tegemist kuriteoga, tõendawad muuseas prantsuse aurikute põlemisel ka rida üllatawaid sarnasusi: nii »Atlantique» kui »Georg Philippari» algas tulekahju õõsel: »Georg Philippari» kell 2.10 ja »Atlantiqueil» kell 3.30. Mõlemal laewal oli tulekolleks tühi I klassi kajut.

Mõlema laewa kaptenid telegrafeerisid »kohutawast kiirusest millega tuli haaras kogu laewa».

»Georg Philipparil» haaras tuli esijoones raadio-kabiini, kuigi see asetses tulekoldest suures kauguses. Sama sündis »Atlantique'il». Üldse kinnitawad wiimased teated, et **tuli on ka »Atlantique'il» sama kui »Philipparil» tekkinud kahes kohas korraga.** Eks räägi see selget keelt kuritahtlikust süütamisest.

Kuid sellega ei lõpe veel kapitalistide saagiha. Wähe oli sellest kui 42000 tonniline »Atlantique» kõige oma kinodega, ujumisbasseinidega, magasinidega ja kõiksugu hiilgawa luksusseseadega oli suitsewaks rusuhunnikuks muutunud.

Nüüd alles algas metsikute kapitali hääenede purelemine surnukeha ümber.

Algas riid »päästjate» kaptenite, kui kapitalistlike laewaäride esitajate wahel päästmise maksu pärast. Teatawasti kuulub see maks rahwuswahelise seaduse alusel sellele, kes oma trossid esimeseks meeskonnast mahajäetud laewale kinnitab, ja ta õnnelikult päästab. Siin oli aga »esimesi» 2 ja kumbki ei tahtnud rahanoosi teisele jätta. Wägikaika wedamine wältas terwelt 12 tundi ja keegi ei mõelnudki põlewasse laewa jäänud üle 20 mehe saatuse selgitamisele.

Prantsuse buksiirlaewa »Minotauruse» kaptenil Pichardil »õnnestus» esimesena tagant »Atlantique'ile» ronida. Kohe laskis ta ühe madruse prantsuse lipu üles tõmmata. Aga samal ajal jõudis ka hollandi wedurlaew »Ronzu» kõie wisata »Atlantique'u» nina ümber.

Prantsuse sõjalaew »Pollux» kui »wahekohtunik» teatas: »Atlantique» on jälle prantsuse omandus, tõmmaku hollandlased kõis tagasi.

Kuid hollandlased ei tahtnud nii kergesti raswasest suutäiest ilma jääda ja kutsusid omale abiks veel saksa bukseri »Simsoni», mis oli hollandi laewaseltsil tüüri. Nähes seda, hakkasid prantsuse wedurlaewad »Atlantique'ut» tagasi kiskuma, et seega hollandlaste trosse katki rebida. Kuid hollandlased said sellest õigel ajal aru ja kihutasid veel suurema kiirusega tagasi. Nad tirisid üle suuna, kiskudes seega kaks prantsuse wedurlaewa trossi katki. Samal ajal läks saksa wedurlaewal korda raketiga veel uut

trossi laewale lasta. Prantslased püüdsid sedasama.

Wiimaks oli »Atlantique» 7 trossiga kinni hoiatud: neli prantsuse ja 3 hollandlaste oma. Ja kumbki pool tiris suitsewat wrakki oma poole. Terwelt 12 tundi wältas see luige-haugi-wähi koormawedu, mille jooksul wrakk paigaltki ei liikunud. Lõpuks tuli »Atlantique'i» kapten Schoofs, wõttis komando oma kätte, ja hakkas ise päästetõid juhtima. Tema käsu peale katsus prantsuse miinilaew »Pollux» hollandi trosse wägisi katkestada. »Pollux» sõitis kolm korda wraki ja hollandi wedurlaewade wahel, kuid wiimased mõistsid igakord »Polluxi» nina eest trossid wee alla lasta, nii et »Pollux» täie auruga üle trosside kihutas. Hammaste kiristamisega ei jäänud kaptenil muud üle, kui saatis ühe leitnandi wrakile kõisi läbi lõikama. Kui aga leitnant üht hollandlaste maharippuwat trossi mööda »Atlantique'ile» ronis, paiskas laine ühe prantsuse wedurlaewa wastu wraki keret ja nii, et leitnandi jalg wahel jäi ja sogaks sai muljutud. (Hiljem lõigati pahem jalg põlwini ära.) Alles selle raske õnnetuse järgi tulid wedurlaewade saagiahned kaptenid järelandmisele ja wiisid wraki ühiselt Cherbourgi sadamasse.

Eks näita see raisakullide kisklemine suitsewate laewa rusude juures kõige selgemalt, kuidas kapitalistid ajawad taga isiklikke huwisid. Need näited peawad lajades merimeeste hulka des wastukaja leidma. Meie ei wõi enam ükskõikselt laewaomanikkude metsiku omawoli ja salakawala saagiahnuse mängukanniks olla. Walime endile laewakomiteed, kes oleks alati merimeeste huwide kaitsel. Nõuame sarnaste laewapõletamiste kui ka igasuguste laewaomanikkude alatuse ja ülekohtu puhul uurimise komisjone.

On ju eriti eesti kaubalaewastikus palju wanu surnukirste, mis »Liro» eeskujul wõiwad kogu meeskonna kapitali ohwriks märga hauda puhkama panna.

Sellepärast olgu ülemal nimetatud laewade põletamised ähwardawaks tagant tõukajaks eesti merimeestele enda organiseerimiseks ja oma huwide eest walwelolekuks.

R.—g.

Mitte mingisugust palga alandust!

Nõuame päästepaatide korrasolekut!

Inimene, kes pole merimees ei suuda kunagi õieti hinnata iga laewa päästepaatide ja nende korrasoleku määratud tähtsust merimehe elu julgeoleku kindlustamiseks.

Kuid mitte ainult wõhikud, waid ka laewaomanikud, laewakaptenid ja pahatihti isegi lihtmerimehed hindawad iga laewaga kaasweetawaid päästepaate tühja risuna.

Merisõidu ajalugu teab aga küllalt lugusid, kus suurte laewade hukkimise puhul päästeti korralliku päästepaatide süsteemi läbi tuhandeid inimelusid. Teisest küljest, mäletawad aga meie kaasaegsed merimehed ka sarnast wäpustawat meriõnnetust, nagu oli seda laewaehituse tehnika wiimase saawutise »Titanicu» hukkimine, mille juures tuhandid inimesed pidid oma elu sellepärast kaotama, et laewa päästepaatide arw oli kuritegelikult wäike, et olemas olewad ülemäärased täidetud päästepaadid wajusid inimeste koorma all põhja ja et laewakompanii ja laewaadministratsioon mingisuguseid samme päästepaatide korras hoidmiseks tarvitusele ei wõtnud.

Merel sõidab tihti 75 aastaseid laewalokse, kes pole kunagi nende aastate jooksul ei oma ega wõõraste merimeeste päästmiseks tarwitanud laewapardal olewaid päästepaate. Mis ütlewad merimehed, kes sõidawad sarnastel lotjadel, mis kaks korda wanemad kui nad ise ja mille päästepaatide wõimet pole aastate jooksul järeleproowitud, rääkimata nende warustamisest wajaliku materjaliga. Iga riik, kel on kaubalaewastik, on wäljaandnud ka oma seadused sellekohta, mitme päästepaadiga peab laew warustatud olema, mitu inimest wõib iga paat mahutada ja missuguste tarbeainetega peab ta warustatud olema. Need on muidugi seadused, mille peale ei pöörata tegelikus elus suuremat tähelepanu, kuna päästepaatide korraspidamine nõuab laewaomanikkudel mitte suuri kulusid. Peale meresõidu ja märguande abinõude peab paadis weel olema leiba, liha, konserwisi ja joogiweft. Muidugi on see tarwisminew materjal nagu meresõidu abinõud j. m. kord küll paati pantud, kuid ajajooksul on see nii ära wananenud et langeb kokku ja puruneb lihtsa puudutamise juures. Mis puutub toiduainetesse, siis on ka need enamasti nii wananenud et peawad hea isuga tõugud olema kes neid tarwitawad. Seda-sama wõib ka joogiwee kohta öelda. Kui kellelgi tuleb meelde weeankrut järele waadata, siis saab

ta sealt ainult rohelisteks muutunud wedelikku.

Mis sünnib siis merimeestega, kui niisuguste »korrallikkude» päästeabinõudega warustatud lodi hukkab ja paatidesse sattunud meestel tuleb paar nädalat lahtisel merel päästmist oodata.

Laewaomanikkude hääletorud ülistawad muidugi neid merimehi, kes wiletsa künadega ja nõrga päästewarustusega mererele julgewad sõita ja seal mehiselt wõitlewad wõi wõideldes meresügawusse kaowad.

Kas on see aga inimlikult ja merimehe seisukohalt waadates loomulik seisukord, et wanad künad puuduliku päästeabinõudega merel ujuwad? Muidugi ei ole. Siin pannakse ainult mõne marga kokkuhoidmiseks kogu lodja meeskonna elu mängu. Pole mingisugust kahtlust et paljudel niisugustel künadel peremehed ise kaasa sõidawad ja osa meeskonnast ise osanikkudeks on. Selletõttu pooldab ka sageli osa meeskonnast »kokkuhoidu». Kui juhtubki mõni mees olukorra parandamist nõudma, siis tõmbab selle hääle teenistusest lahti laskmise hirmu all. Ka eesti laewadel sõidab palju peremehi ja osanikke, kellel ühine eeskawa kokkuhoidmine, kuid eesti merimeeste hulgas on ka osa tõsiseid mereproletaarlasi, kelle huwi pole osatähti ega diwidente arwu suurendamine ega uute lotjade juurdeostmine, waid inimlikkude äraelamise ja töötingimuste kätewõitmine.

Mis peawad tegema eesti kaubalaewade mereproletaarlased kellede elu laewa sõitudel on hädahus laewade ülemäärased wanaduse ja päästeabinõude lubamatult wiletsa seisukorra pärast.

Eesti meriproletaarlastel tuleb kõwasti asuda oma elu julgeoleku kontrollimisele. Neid ei tohi selles töös tagasi hoida konfliktid laewa peremestega ega teenistusest lahtilaskmise ähwardused. Iga eesti meriproletaarlane peab teadma, et wastasel korral ähwardab teda paratamata surm meresügawuses. Eesti merimees, sa oled eesti tõusikkapitalismi käes lüpsilehmaks, kes on ka su tööõu wäljakurnanud. Oma elu arwel oled sa wanade lotjade kokkuostmise läbi eesti kaubalaewastikku aasta-aastalt suurendanud. Kui need künad enam loodetud kasu sisse ei too, siis on nad kindlustussummade wäljapressimiseks head weel küllalt ühes meeskonnaga merde matmiseks.

Eesti meriproletaarlased ei tohi oma elu nii odawalt äramüüa. Sa ei tohi usaldada oma elu saagiahne ja millegi eest tagasikohkuwa lae-

waomanikkude kätte, kes sinu kindlustusestki omale profiiti püüawad lüüa.

Mis pead sa eesti merimees tegema oma huwide kindlustuseks? Kuidas pead sa wõitlema selle wiletsa seisukorra vastu, kuhu on sind tõuganud äraandlikud ametiühisuste juhid.

Kahte teed walida ei ole. On ainult üks tees. o. wõitluse tee. Ainult selle läbi wõime oma õigusi kindlustada. Sellel wõitlusteel ei tohi end lasta kapitalistil ära meelitada, ei tohi müüa oma huwe läätseleeme eest.

Sinu kõige esimeseks sammuks peab olema

laewa komiteede moodustamine tõsistest ja julgetest meriproletaarlastest, kes wõiksid sind juhtida wõitluses kapitali kurnamise vastu. Laewakomiteed peawad merimehe autoriteediks olema. Nad peawad suutma kaitseda meriproletaarlaste huwe laewaomanikkude vastu. Eeskätt peawad nad laewa julgeoleku järelewalwama. Nad peawad äraselgitama, kas tohib laew oma wanaduse ja päästeabinõude seiskorra juures merele sõita.

Selleks wõitlusse laewakomiteede eest!

D. D.

Tõtt ja walet laewade seismisest.

Hiljuti rõkkasid laewaomanikud »Päewalehes» ja »Postimehes» et 50 % eesti kaubalaewastikust seisab tegewusetu sadamas.

Karauul! Eesti laewandus on wäljapääsematu raskes seisukorras — neidki laewu, mis weel teenistuses, ähwardab seismajäämine j. n. e.

Samal ajal nõuti walitsuselt uut toetust, nõuti kõigi laenude protsendi alla wiimist 2-ni, laewandusest sissetulnud wäliswaluuta müümist 15 % lisa hinna eest j. n. e.

Waatame õige lähemalt, kui palju tõtt wõi walet laewade seismises ja kui wõrd kõlbulik üldse on eesti laewastik talwiseks navigatsiooniks ajaks.

Kõige pealt, sadamais seisawad saarlaste, hiidlaste j. t. rannaelanikkude kalanduslaewad, mis pea kunagi talwel ei liigu ja sadamas puhkusel asuvad. Siis, purjekad, mis wedasid warematal aegadel metsamaterjali Soomest ja osalt Eestist Taani ja Saksamaale. Need on enamasti ajast ja arust jäänud loksud, mida ka 2 % lise laenuga mootorite sissepanek ei elusta.

Kolmandaks, rannasõidu aurikud wõi õigem, ujuwad puusärgid nagu »Pakri», »Järwamaa», »Nemrac» ja mitmed mootorpurjekad. Need »laewad» ei liigu jäähädahoju pärast talwel kunagi, kuna teisel osal juba kinnitusseltsid selle ära on keelanud. Edasi, »Peret», »Kai», »Stella» j. t. on küll sõidu kõlbulikud, kuid ootasid lühikest aega sadamas metsaweo hooaja algust. Mis puutub lõpuks Linde kompanii laewadesse — »Elind», »Lembit», »Nereo» ja »Nautik»-siis need on tõenäoliselt »pankrotllaewad». Kuid, meil pruugib ainult seda meeletuletada, et kolm esimest on 100 % wälismaa kapitali omad ja wiimane osaliselt, mispärast wõib juba aimata, mille järgi heed pankrotid lõhnawad.

Sellest wõib näha, et kriis on tabanud küll osaliselt eesti kaubalaewastikku, kuid enamasti tema äraiganenud, surmale määratud osa ja sedagi peamiselt talwisel laewasõidu waheaja wältel.

Sadamas seiswate sõidukõlbulikkude laewade protsent pole kaugeltki nii suur kui ettetuukse. Küll aga tegid eesti aurikud »Koidula», »Keila», »Kodumaa» j. t. isegi väga tasuwaid kaugeid Lõuna Ameerika reise, milliseid eesti laewad seni üldse pole teinud. Purjekad, nagu »Tormilind», »Merilind» j. n. e. olid pea kogu talwe sõidus.

Mis sellest kõigest järeldada? Aga seda, et hädakisa 50 % eesti kaubalaewastiku seismajäämisest on laewaomanikkude salakawal eelmäng merimeeste palkade alandamiseks ja endile uute laenude ja soodustuste wäljakauplemiseks.

Ja laene, neid, ei taheta mitte selleks, et wanu laewalokse remonteerida, waid uute ostmiseks. Wanad laewad hoitakse wee peal ja pannakse suwel liikuma, et uduse ilmaga wõi tormiga nende hukkumisest »teenida» täit hinda, nagu »Lirolt» seda saadi.

Ja mis takistab seda tegemast?

Mereasjanduse peawalitsuse ülem, insener Aawik, kellele allub kontrolli teostamine kogu meritranspordis, eriti inimeste julgeolek, on nii »tark» mees, et ei suuda, õigem, ei taha arusaada, et tormine meri ka sellest plaadist wõib läbi tungida, mis inseneri härra pöidla wajuusel weel järele ei anna. Samuti ei näi seda isandat sugugi huwitawat päästeapaatide wanadus, mis suurema osa meie päästeapaatidest on muutunud kõlbmatuks wee peal seismiseks. Wõi on see tarkus üheks abinõuks töötatõolist arwu wä-

hendamiseks. Igatahes, ei lähe mungutawad laenu mingiks wanade laewade »uuesti sünnitamiseks», waid nende »ausate onkude» uuteks ärioperatsioonideks, kes laewadega hangeldawad ja maksumaksjate waewaga teenitud sente »õiglase laenu» sildi all endale pumpawad.

Merimehed! Laewaomanikud saawad riiklist toetust, laene, neil vähendatakse makse j. n. e.

Meil aga pole sotsiaalkindlustust õnnetujuhuste, tööpuuduse j. n. e. vastu, meil pole kollektiivlepingut, meie wiletsat palka tahetakse weelgi kärpida.

Astume wälja oma õiguste eest! Nõuame sotsiaalkindlustust laewaomanikkude ja riigi kulul. Nõuame laewa julgeoleku kindlat ja walju järrelwalwet!

Roo.

Tahetakse kärpida meeskondi.

Laewaomanikkude pakitsew omakasupüüd ei anna neile enne rahu, kui merimehelt wiimne särk seljast.

Nende ühing esines walitsusele uue ettepanekuga: koondada koosseise ühe tüürimehe ja mehaaniku wõrra. Mis on see muud kui töötatöölise pere suurendamine, mäng inimeludega ja laewale jääjate töökoorma suurendamine.

See ettepanek pole weel teoks tehtud, kuid ta näitab missuguste ülekohtuste plaanidega laewaomanikud ringi käiwad.

See näitab kui tarwilik on organiseerida laewajuhtkonna ja meeskonna ühine wõitlusrinne, et otsustawalt ja õigel ajal tagasi lüüa laewaomanikkude pealetung.

Mehaanik üksi, tüürimees üksi ei suuda seda, mis kogu laewapere wäljaastumine. Sellepärast olgu meie aktuaalsem nõue: täied meeskonnad laewale, ei ainustki uut wallandust. Anname ühiswäerinnaga otsustawa wastulöögi kapitali pealetungile!

TÄHEL PANU!

MERIMEES!

SADAMATÖÖLINE!

KALUR!

Ära unusta, et sinu häälekandja »Majaka» toimetus asub nüüd Kopenhagenis (aadress: Danemark, Kopenhagen. Toldbodgade 16 The Estonian Section of ISH — »Majakas»), abitalitus New Jorgis (27—29 West 115-th Str. NJC. USA »Majaka» abitalitus).

Saatke kaastööd ja sõnuemid kõigist merimehe ellu ja töötin- gimustesse puutuwatest küsimustest. Saatke kirjutusi, pilta ja karikatuure ka teistest laewadest, sadamatest, mis puudutawad weetranspordi tööliste elu ja wõitlust.

Toeta oma ajakirja tellimise, lugemise ja lewitamisega!

»Majakas»

Merimehed!

Sadamasse jõudes, ärge jätke küllastamata interklubisid, sealt leiata muu seas ka eesti keelset töölikirjandust.

Interklubid asuvad järgmistes sadamalinnades:

NORRAS:

Oslo — Karl Johansgaten 2/III.
Trondhjem — Hotel Scandinavia.
Aalesund — 12 Kirkegaten.
Fredrikstad — 43 Glemmegaten.
Haugesund — 1 Torvgaten.
Narvik — Arbeidernes Hus, Frydenlund.
Tromsø — 22, Vestergaten.

ROOTSIS:

Stockholm — Hornsgatan 17.
Härnösand — 9 Smedjegatan.
Västervik — 3, Nybygget.
Göteborg — 12—14 Järntorgsgatan.
Oskarshamn — 20, Handverksgatan.
Sundsvall — 33 n. b. Storgatan.

DAANIS:

Kopenhagen — 16 Toldbodgade.
Esbjerg — 18 Smedegade.

PRANTSUSMAAL:

Marseille — 10 Rue Fauchier.
Rouen — Boulev. Belge 34, Syndicat maritime.
Dunkerque — 9 Rue l'Ecluse des Bergues.

INGLISMAAL:

Cardiff — 224 Bute Road.
Liverpool — (Arvon Chambers) 9 Canning Place.
London — 288 Commercial Road, E.
Newport — 3 Ruperra Street.
S. Shields — 11 Cuthbart Street.

BELGIAS:

Antwerpen — 64 Kloosterstraat.

POOLAS:

Danzig — Neufahrwasser, 11a Paul Benekeweg, Käthe-Leu-Haus.

HOLLANDIS:

Rotterdam — 7a. Willemskade.

P. A. Ü.:

New-Jork — 140 Broad Street.
Philadelphia — 137 Pine Street.
Baltimore — 1720 Thames St.
Norfolk — 425 Band St.
New Orleans — 420 Gravier St.
San Francisco — 78 Clay St.
Seattle, Wash. — 627 First Ave.
Portland, Ore — 191 ½ 3rd St.

KANAADAS:

Monterial — 436 Bonsecours Str.
Vahcouver — 61 Cordova Str.

LÕUNA AMEERIKAS:

Mondevideo — 1636 Misiones.
Buenos Aires — 241 Calle la Madrid.

AUSTRAALIAS:

Sydney — 9 Argyle Place, Millers Point.

HISPAANIAS:

Sevilla, 3 Calle Arsenal.
Barcelona — 8, Tantarantana.

LÕUNA-AAAFRIKAS:

Durban — 136 Point Rd. 3 Shorts Arcade.

NÕUKOGUDE LIIDUS:

Arhangelsk — Nabereshnaja 55.
Batum — Schmidti uul. 12.
Feodoosia
Herson, USSR
Leningrad — Ogorodnikowi prosp. 15.
Mariupol (Kajutenko) — Komsomolskaja uul. 443.
Nikolajew, USSR.
Noworossisk — Gornaja uulits 7.
Odessa — Lastotshkjna 2.
Poti, USSR.
St. Soroka — Klub Lessozawoda, Murmanski raudtee.
Wladiwostok — Lenini uul. 48.
Tuapse — Portkomwod.
Murmansk — Portkomwod.

»MAJAKA» ABITALITUS AMEERIKAS

on New-Jorgis: 27—29 West 115-th str. (New York) USA. »Majaka»
abitalitus.
